

Kolmteist pilku oreli poole (1972/2010)
Kooritsükli “13 eesti lüürilist rahvalaulu” järgi
Orelile seadnud Ene Salumäe

Ene Salumäe ongi selle teose tegelik algataja ja üleskirjutaja. Olles kunagi kooris kaasa laulnud kooritsükli “13 eesti lüürilist rahvalaulusegakooriga”, on ta kaua aega mõttes kandnud seda oreli mängida. Nüüd, 2010. aasta detsembris küsis ta selleks luba ja kutsus mind appi. Abi polnud kuigi palju vaja, kui ehk, siis vaid korduste vähendamises ja mõne akordi “lahtikirjutamises”.

Mis oreli puutub, siis tema ettepanek elustas minu lapse- ja noorpõlvemälestusi. Olen ju esimesed sammud muusiku teel tallanud orelipedaalidel, õppides viis aastat Tallinna Muusikakoolis ja Konservatooriumis. Sellepärast otsustasime uue muusika nimetada “pilkudeks oreli poole”, otsekui vaateks möödanikku. Samal ajal tuli säilitada ülalnimetatud kooritsükli osade rahvapärased nimetused, et kõrva suunata helipiltide poole.

Kuna uue muusika kirjutamisest loobusin juba 10 aasta eest, siis minu muusikaline teekond ilmselt lõpebki taoliste seadete ja ümbertegemiste-ga. Olen neid ise teinud, seades laule ühelt kooriliigilt teisele või ka orkestrile (“Reminiscentia’d”), on teinud teised – mõned koorijuhid, tšellist Allar Kaasik, trombonist Andres Kontus, organist Ene Salumäe, kuni remixijateni välja (Aivar Tõnso “Ulmeplaadid”, Norra “Punkt Festival”). Kas siin kuulatav teos selles reas päris viimaseks jääb, ei tea praegu öelda.

Veljo Tormis